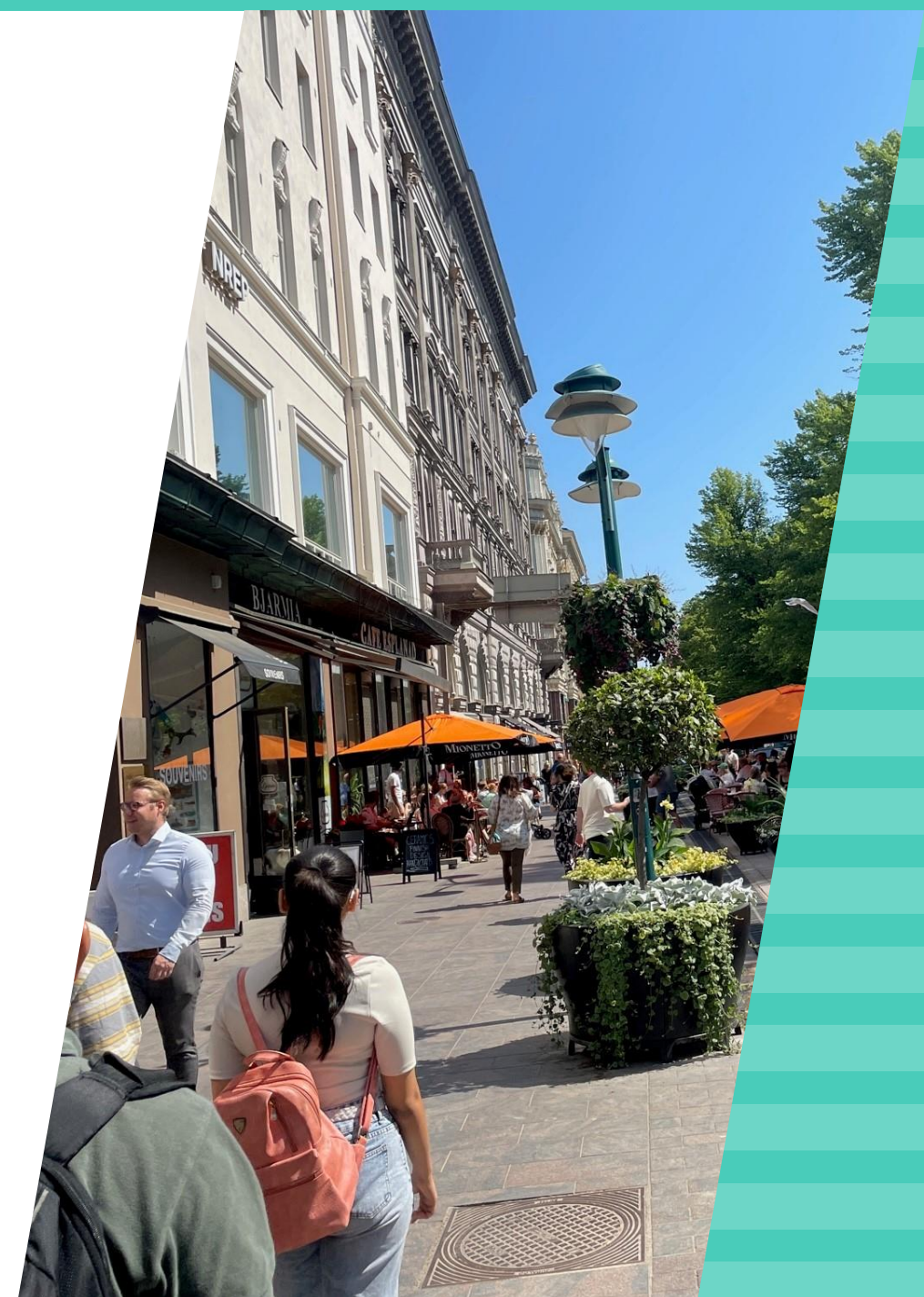

Esplanadien määräaikaisen kokeilun elinvoimavaikutusten seuranta - päivitetty vertailulla Keskustan Elävyysindeksiin

Raportti 10.11.2023

Tutkimusjakso 1: 1.5. – 31.8.2023

Lisätietoa päivitetystä raportista

- Nortecon on toimittanut kolme eri raporttia Esplanadien määräaikaisen kokeilun elinvoimavaikutusten seurannasta
 - Alkuperäinen raportti 30.10.2023
 - Lisätyönä toiseksi vertailutiedoksi tehty Helsingin Keskustan Elävyysindeksi 3.11.2023 samalta tutkimusjaksolta
 - Kolmantena tämä raportti, jossa raportin mobiilidataan perustuvaan osuuteen on lisätty tulokset Helsingin Keskustan Elävyysindeksin tuloksista eli kahden aiemman raportin yhdistelmän

Tutkimuksen tausta ja tavoite

- Helsingin kaupungin tavoitteena on vahvistaa ydinkeskustan elinvoimaa. Siihen liittyen on päätetty Esplanadien määräaikaisesta kokeilusta vuosille 2023-2024. Tavoitteena on parantaa kävelyn olosuhteita, lisätä kävelijöiden määrää alueella ja vahvistaa alueen elinvoimaa.
- Nortecon on laatinut tarjouspyynnön mukaiset mittaristot ja tarkastelutavat tavoitteessa onnistumisen selvittämiseksi osaksi isompaa kokonaisuutta, jota Helsingin kaupunki täydentää omilla tiedoillaan mm. liikennemääristä, alueella liikkuvien kävijöiden palautteesta ja matkailun tilastoista.
- Raportti on osa Esplanadien kokeilun seuranta ja tässä vaiheessa kokeilu on kesken. Raportin tulokset ovat vasta välituloksia.

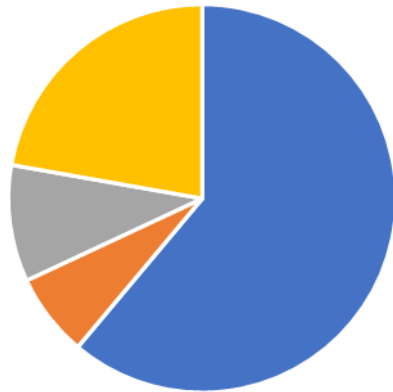
Tutkimusmenetelmät ja kohderyhmät

- Raportti on koostettu tutkimus- ja verokkialueelta kerätystä mobiilidatasta sekä tarkastelualueelta kerättyjen, anonyymien kyselyiden vastauksista (46) ja puhelinhaastatteluista (9)
- Kyselyitä tehtiin kolme erilaista: toimijoille (mm. liikkeet, ravintolat), tapahtumajärjestäjille ja kiinteistön omistajille
 - Vastausten määrät olivat seuraavat: toimijat (37/72 kpl), tapahtumajärjestäjät (4/4) ja kiinteistöt (5/5). Kyselyyn vastanneet kiinteistönomistajat edustavat 67 %:a tarkastelualueen kiinteistöistä.
- Lisäksi tehtiin yhteensä 9 puhelinhaastattelua muille käyttäjille (1-4 vastaajaa/käyttäjärühmä)
 - Taksit, kuljetusliikkeet, torikauppiat, toimistot

Taustatietoa toimijoista

- Vastauksia saatiin Etelä- ja Pohjoisesplandin sekä Kämp Galleria –kauppakeskuksen toimijoilta. Eniten olivat edustettuna tavaroita myyvät liikkeet (22/44). Muiden osuudet olivat: ravintolat (9/16), palvelut (4/5) ja kahvilat (2/7)
- Toimijoiden vastauksia per toimiala saatiin lähes samassa suhteessa kuin heitä on tarkastelualueella

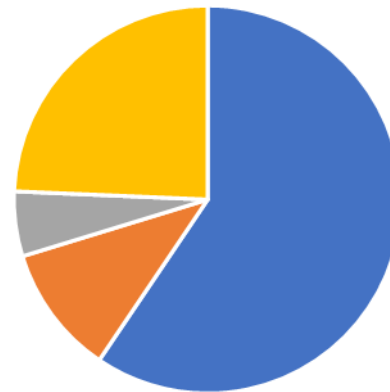
Toimijoita tarkastelualueella yhteensä:

Tavarakauppa 44
Palvelu 5
Kahvila 7
Ravintola 16

■ tavarakauppa ■ palvelu ■ kahvila ■ ravintola

Toimijoiden vastaukset jakoutuivat:

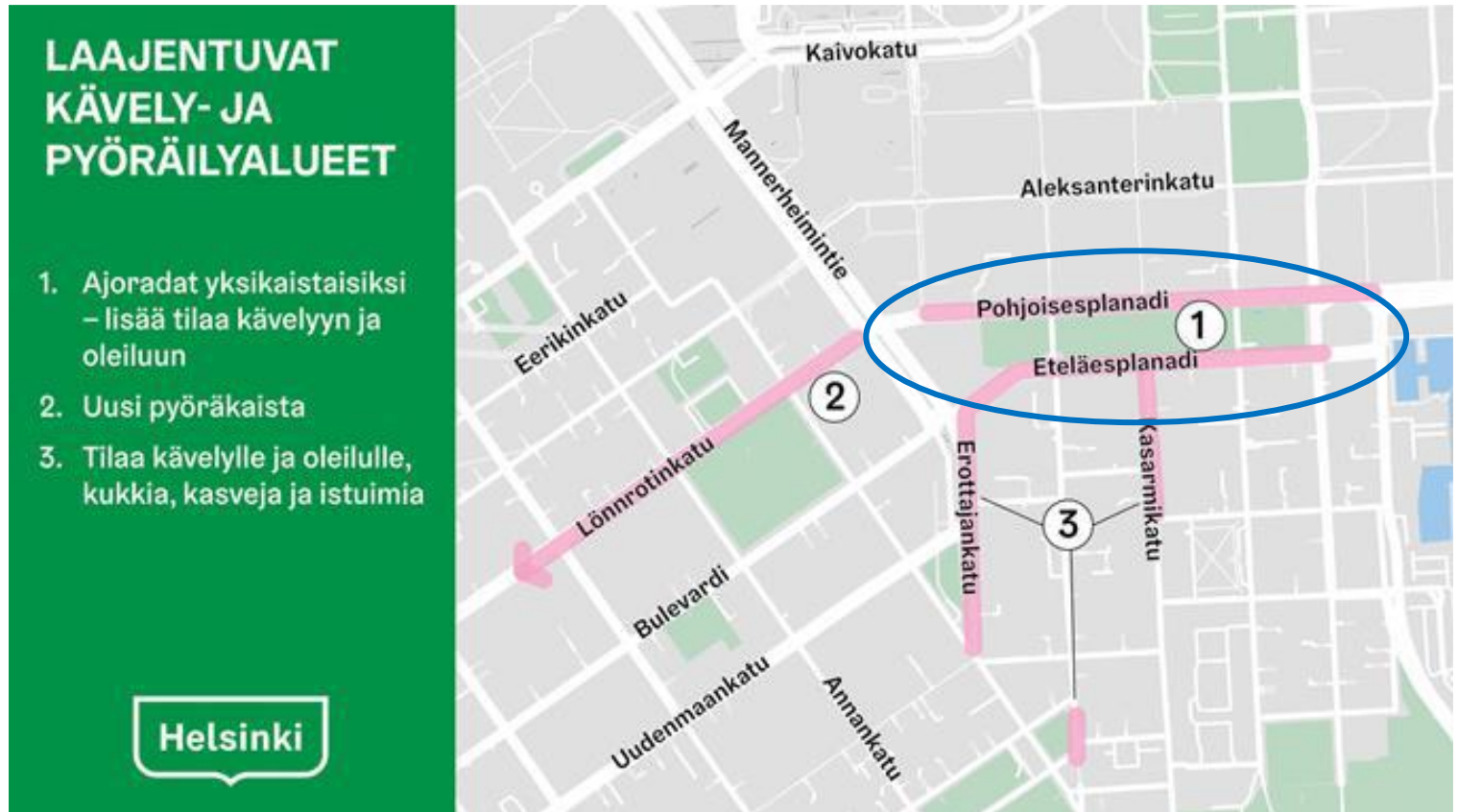

Tavarakauppa 22
Palvelu 4
Kahvila 2
Ravintola 9

■ tavarakauppa ■ palvelu ■ kahvila ■ ravintola

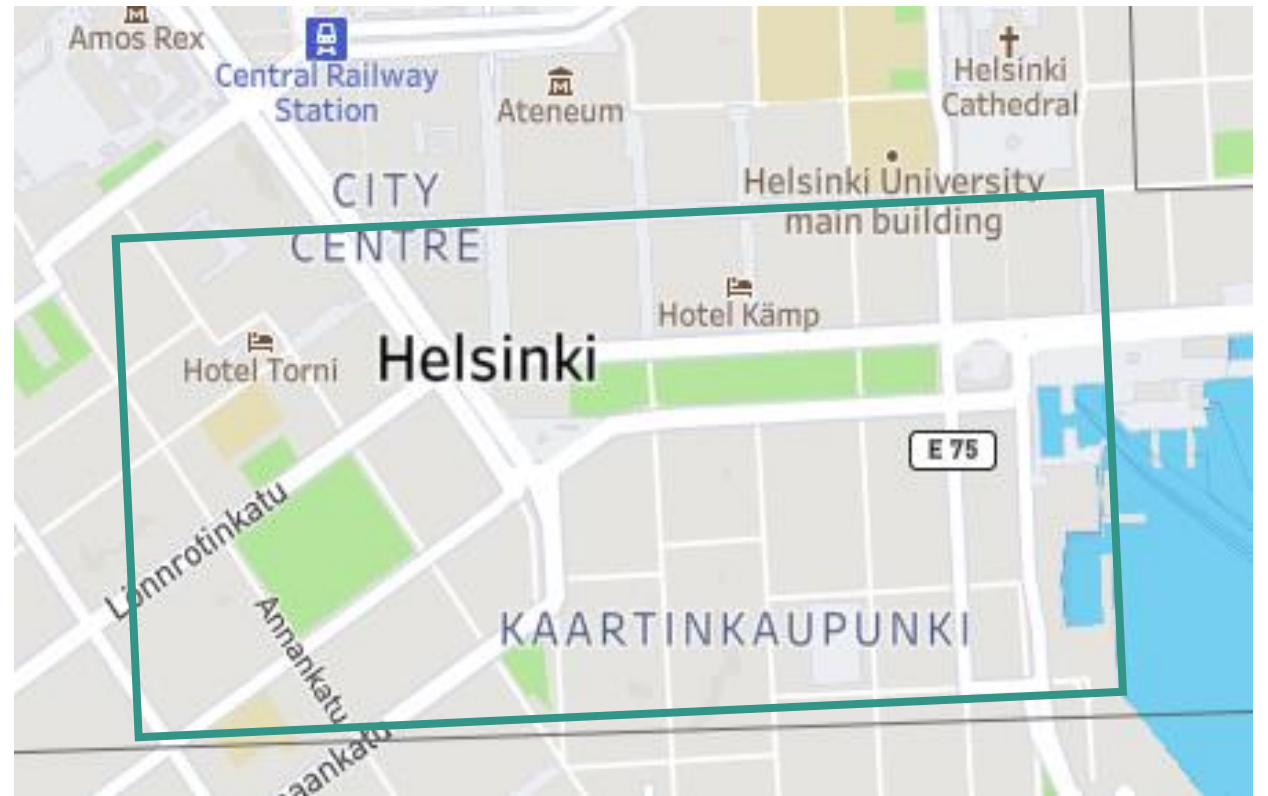
Tarkastelualue

- Tutkimuksen tarkastelualue kattaa Pohjois- ja Eteläesplanadien alueen
- Kyselyt lähetettiin näiden katujen toimijoille, kiinteistöjen omistajille ja alueen tapahtumajärjestäjille sähköpostilla

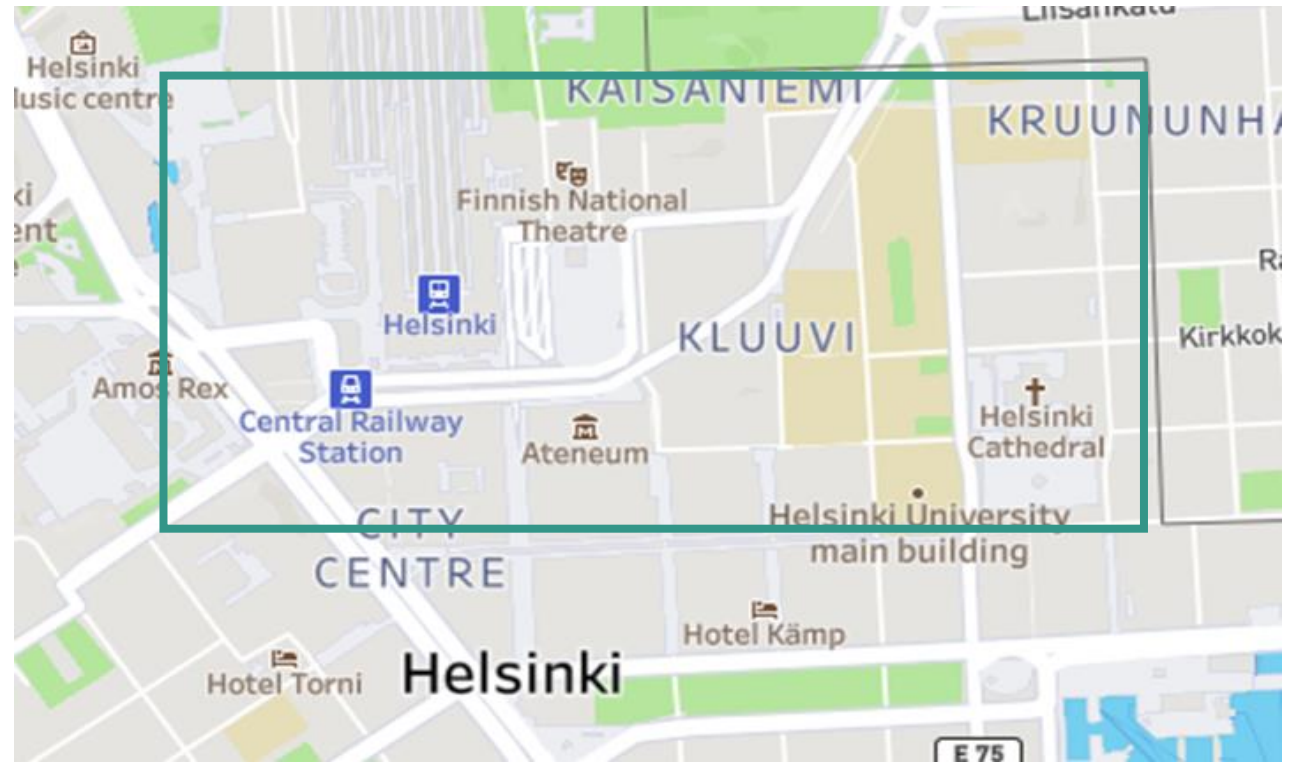
Tutkimusalue

- Kvantitatiivisen tutkimuksen tutkimusalue eroaa teknisistä syistä hieman tarkastelualueesta kattaen myös Esplanadien lähiympäristöä
- Kvantitatiivinen tutkimus toteutettiin oheisen kartan mukaisella alueella jolta tutkittiin ja analysoitiin käyntimäärät, asiointimäärät ja viipymät

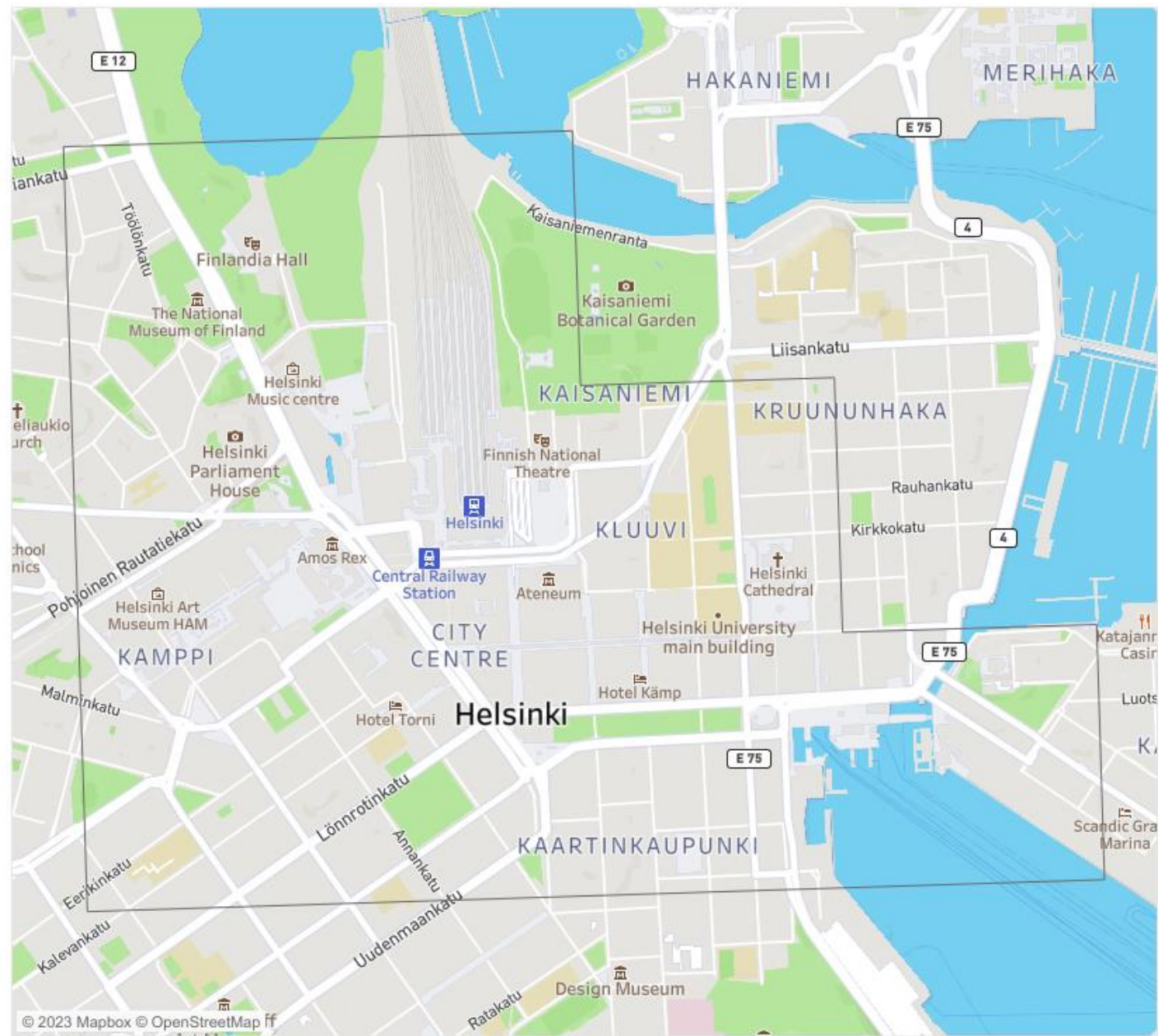
Tutkimusalueen verrokkialue

- Kvantitatiivisen tutkimuksen verrokkialueeksi valittiin oheisen kartan mukainen alue
- Myös verrokkialueelta tutkittiin ja analysoitiin käyntimäärät, asiointimäärät ja viipymät

Tutkimusalueen toinen verrokkialue - koko keskusta-alue

- keskusta-alue määritelty yhdessä kaupungin kanssa vuonna 2022
- kattaa kaupungin ydinkeskustan
- pysyy muuttumattomana vuodesta toiseen, mikä varmistaa tulosten vertailtavuuden eri ajanjaksojen välillä

Määritelmät termeille

- **Käynniksi** lasketaan sellainen tapahtuma, jossa henkilö on tarkastelualueella 5 minuutista ylöspäin 24 tuntiin saakka
 - Se on esim. henkilö, joka tulee ydinkeskustan alueelle tai henkilö, joka asuu ydinkeskustan alueella
- **Asiointi** on lyhyempi käynti tarkastelualueella. Sen kesto on 5 min – alle 4 h
- Asiointien pituudet jaetaan neljään eri aikakategoriaan:
 - Pikakäynti 5 – alle 20 min
 - Lyhyt **viipymä** 20 – alle 60 min
 - Keskipitkä viipymä 1h – alle 2h
 - Pitkä viipymä 2h – alle 4h

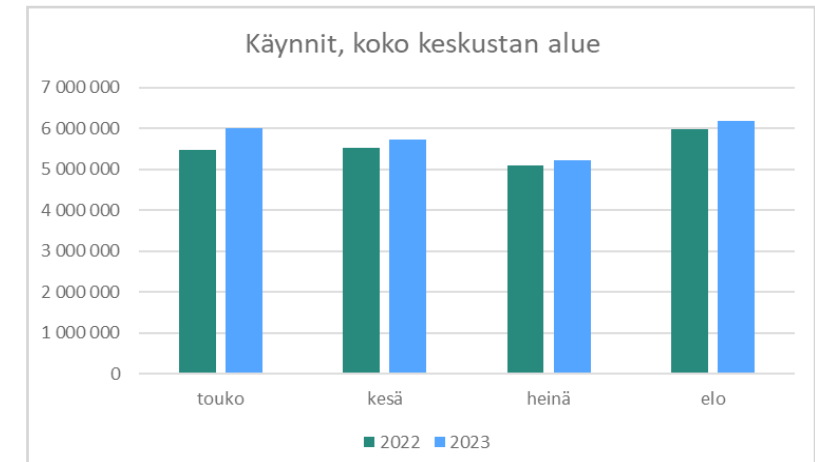
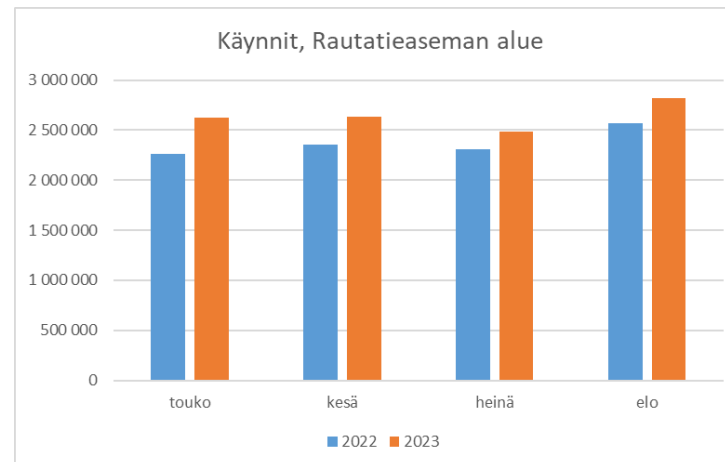
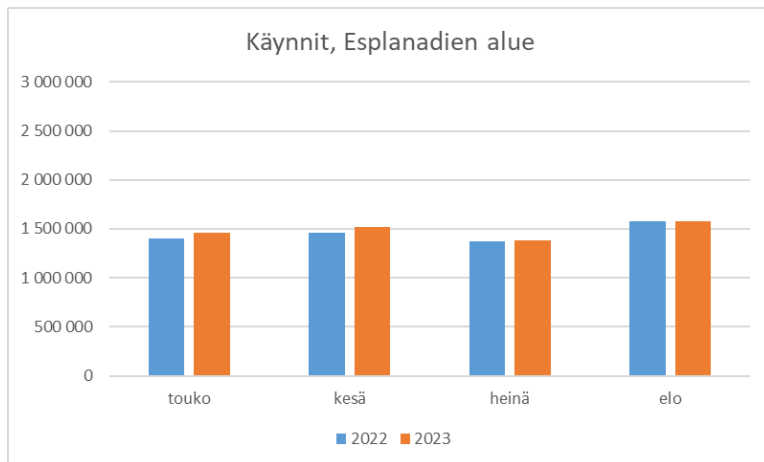
Kvantitatiiviset tulokset mobiilidatasta

Tutkimusalue Esplanadit ja verrokkialueet Rautatieaseman ja
koko Helsingin Keskustan Elävyyssindeksin alueet

Tutkimus- ja verrokkialueen käyntimäärät*

- Käyntien määrä Esplanadien alueella oli tutkimusjaksolla yhteensä 5,9 milj., jossa kasvua edelliseen vuoteen oli 2 %
- Kuukausikohtaiset muutokset edellisen vuoden vastaavaan aikaan olivat 0 – 4 %
- Käyntien määrä verrokkialueella eli Rautatieaseman alueella oli yhteensä 10,6 milj., jossa kasvua edelliseen vuoteen oli 11 %
- Kuukausikohtaiset muutokset edellisen vuoden vastaavaan aikaan olivat 8 – 16 %
- Käyntien määrä koko keskustan verrokkialueella oli 23,2 milj. kävijää, kasvua edelliseen vuoteen oli 5 %
- Kuukausikohtaiset muutokset edellisen vuoden vastaavaan aikaan olivat 3 – 10 % (toukokuu suurin)

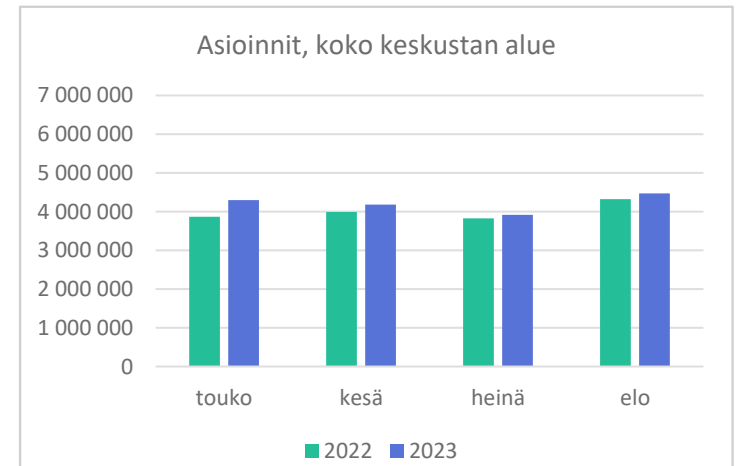
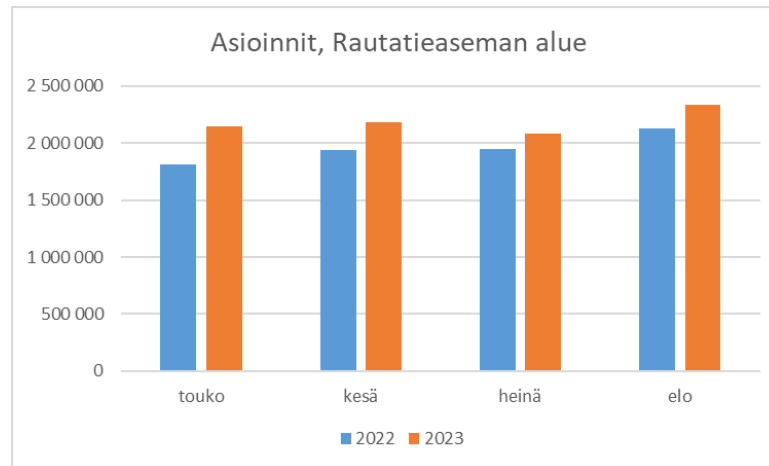
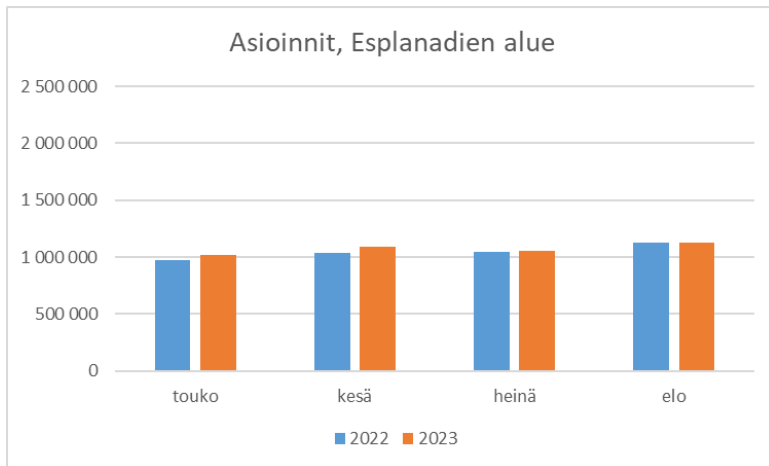
*Käynniksi lasketaan sellainen tapahtuma, jossa henkilö on tutkimus-/verrokkialueella 5 minuutista ylöspäin 24 tuntiin saakka. Käynti on aina yhden ihmisen aikaansaama saapuminen ydinkeskustan alueelle ja voi kestää 5 min – 24h.

Tutkimus- ja verrokkialueen asiointimäärät*

- Asiointien määrä Esplanadien alueella oli tutkimusjaksolla yhteensä 4,3 milj., jossa kasvua edelliseen vuoteen oli 3 %
- Kuukausikohtaiset muutokset edellisen vuoden vastaavaan aikaan olivat 0 - 5 %

- Asiointien määrä Rautatieaseman alueella oli tutkimusjaksolla yhteensä 8,8 milj., jossa kasvua edelliseen vuoteen oli 12 %
- Kuukausikohtaiset muutokset edellisen vuoden vastaavaan aikaan olivat 7 -18 %

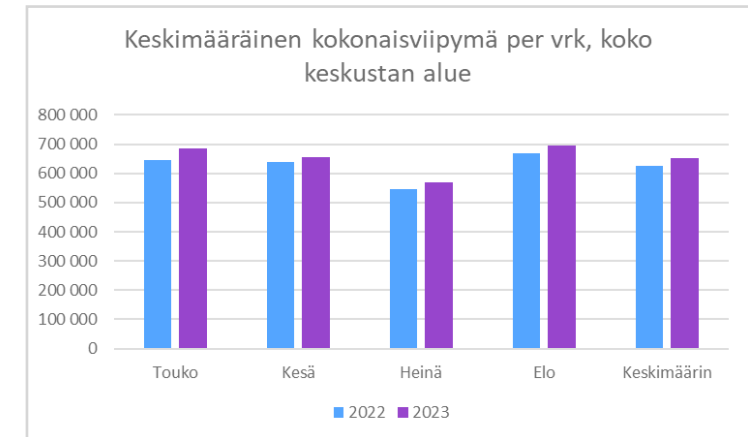
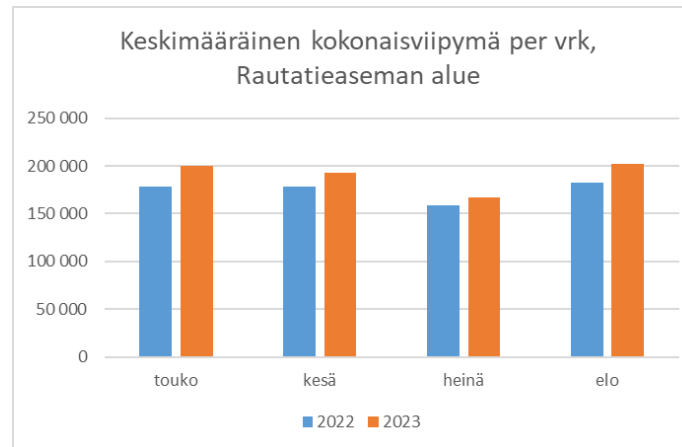
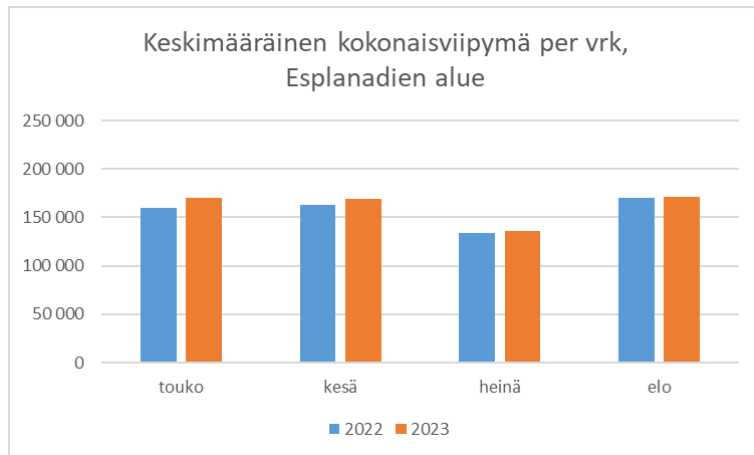
- Asiointien määrä koko keskustan alueella oli tutkimusjaksolla yhteensä 16,9 milj., jossa kasvua edelliseen vuoteen oli 5 %
- Kuukausikohtaiset muutokset edellisen vuoden vastaavaan aikaan olivat 2 - 11 % (toukokuu suurin)

*Asiointi on sellainen käynti, jonka kesto on 5 min – alle 4 h

Tutkimus- ja verrokkialueen kokonaisviipymät*

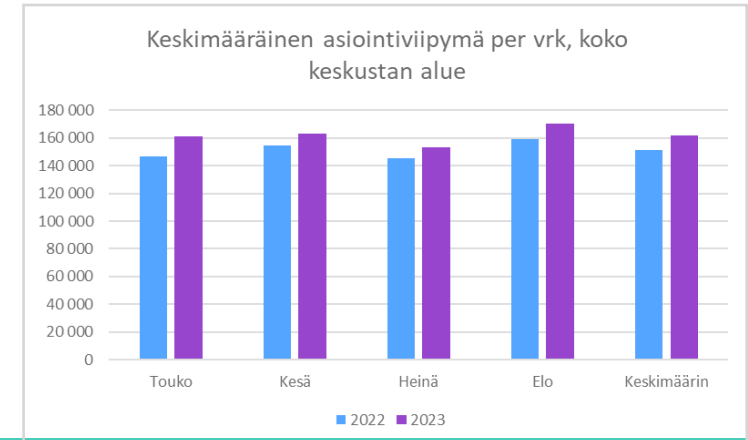
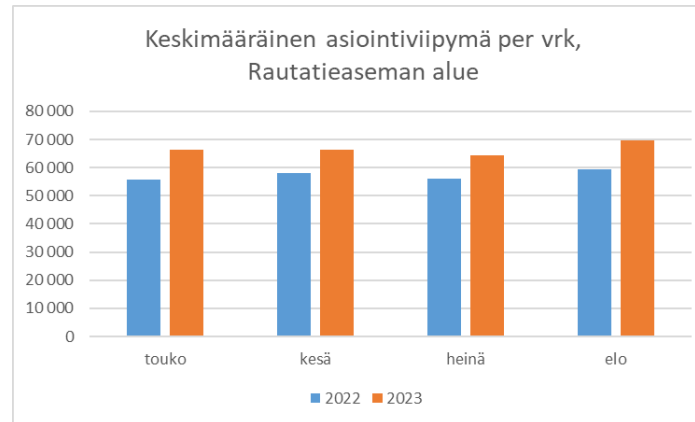
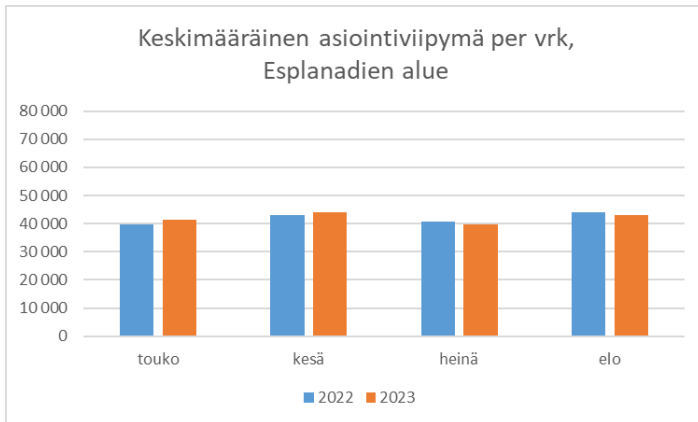
- Kokonaisviipymä Esplanadeilla oli tutkimusjaksolla keskimäärin 161 396 h/vrk, jossa oli 3 % kasvua edelliseen vuoteen
- Viipymien kasvu vaihteli kuukausittain 1 % ja 7 %:n välillä
- Kokonaisviipymä Rautatieaseman alueella oli keskimäärin 192 238 h/vrk, jossa oli 10 % kasvua edelliseen vuoteen
- Viipymien kasvu vaihteli kuukausittain 5 % ja 12 % välillä
- Kokonaisviipymä koko keskustan alueella oli vuonna 2023 keskimäärin 650 866 h/vrk, jossa oli 4 % kasvua edelliseen vuoteen
- Viipymien kasvu vaihteli kuukausittain 3 % ja 6 % välillä

*Kokonaisviipymä sisältävät kaikki viipymätunnit keskimäärin / vrk

Tutkimus- ja verrokkialueen asiointiviipymät*

- Asiointiviipymissä ei Esplanadeilla tapahtunut kokonaisuutena juurikaan muutosta. Vuoden 2022 keskimääräinen asiointiviipymä 41 841 tuntia nousi vuonna 2023 noin 0,4% eli 42 023 tuntiin/vrk
- Alkukesän asiointiviipymät kasvoivat 2-5 %/kuukausi ja loppukesän pienenivät 2-3 %/kuukausi
- Rautatieaseman alueen asiointiviipymissä tapahtui enemmän muutosta. Vuoden 2022 keskimääräinen 57 261 tuntia/vrk nousi vuonna 2023 noin 16% eli 66 695 tuntiin/vrk
- Alkukesän asiointiviipymät kasvoivat 14-18 % ja loppukesällä ne kasvoivat 15-18 %
- Koko keskustan alueen asiointiviipymät nousivat. Vuoden 2022 keskimääräinen 151 358 tuntia/vrk nousi vuonna 2023 noin 4 % eli keskimäärin 161 864 tuntiin/vrk
- Alkukesän asiointiviipymät kasvoivat 5-10 % ja loppukesällä ne kasvoivat 6-7 %

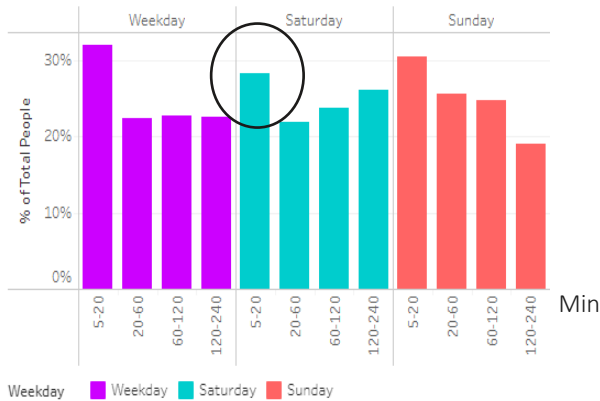
*Asiointiviipymät sisältävät 5 min - alle 4 h viipymät keskimäärin/vrk

Asiointiviipymät eri aikakategorioissa

- Rautatieaseman alueen viipymissä pikakäyntien suuri osuus sopii alueen luonteeseen vilkkaana joukkoliikenteen asemana jonne tullaan ja josta lähdetään nopeasti
- Esplanadienkin alueella oli pikakäyntien osuus kaikista asioinneista suurin kaikkina viikonpäivinä. Pikakäyntien osuus oli myös kasvanut 2 %-yksikköä edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta kaikkina eri viikonpäivinä
- Pidempien käyntien viipymien osuus oli Esplanadeilla hieman suurempi viikonloppuisin kuin arkisin
- Lauantaisin suurin kategoria koko keskustan alueella on pitkät viipymät ja Esplanadilla pikakäynnit

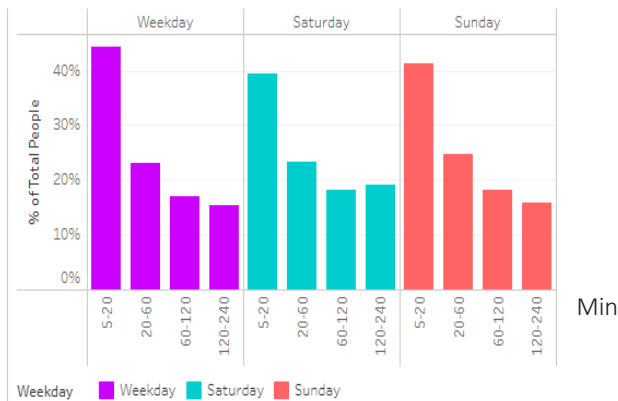
Esplanadien alue

% share of visits by weekday

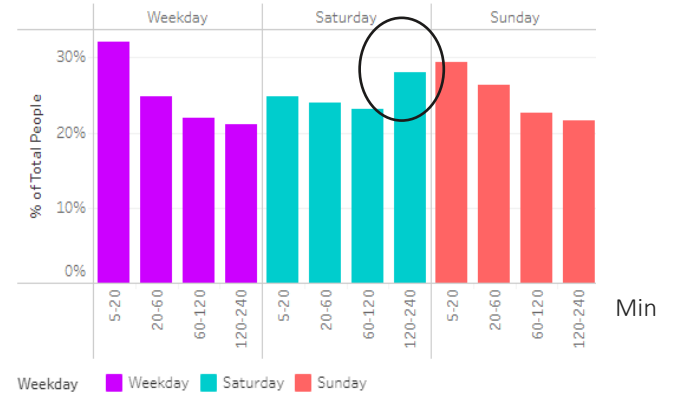

Rautatieaseman alue

% share of visits by weekday

Koko keskustan alue

Asiointiviipymien osuuksien muutokset

- Esplanadeilla pikakäyntien osuus on kasvanut kaikkina viikonpäivinä kun taas pidempien viipymien osuudet ovat laskeneet tai pysyneet samoina

	Arkipäivä	
	2022	2023
Pikakäynti	30 %	32 %
Lyhyt viipymä	23 %	22 %
Keskipitkä viipymä	24 %	23 %
Pitkä viipymä	23 %	23 %
	100 %	100 %
	Lauantai	
Pikakäynti	26 %	28 %
Lyhyt viipymä	22 %	22 %
Keskipitkä viipymä	25 %	24 %
Pitkä viipymä	27 %	26 %
	100 %	100 %
	Sunnuntai	
Pikakäynti	28 %	30 %
Lyhyt viipymä	27 %	26 %
Keskipitkä viipymä	26 %	25 %
Pitkä viipymä	19 %	19 %
	100 %	100 %

- Rautatieaseman alueella pitkien viipymien osuus on kasvanut kaikkina viikonpäivinä

	Arkipäivä	
	2022	2023
Pikakäynti	45 %	45 %
Lyhyt viipymä	24 %	23 %
Keskipitkä viipymä	17 %	17 %
Pitkä viipymä	14 %	15 %
	100 %	100 %
	Lauantai	
Pikakäynti	40 %	40 %
Lyhyt viipymä	24 %	23 %
Keskipitkä viipymä	18 %	18 %
Pitkä viipymä	18 %	19 %
	100 %	100 %
	Sunnuntai	
Pikakäynti	44 %	41 %
Lyhyt viipymä	25 %	25 %
Keskipitkä viipymä	18 %	18 %
Pitkä viipymä	13 %	16 %
	100 %	100 %

- Pikakäynnit ovat arkipäivisin tyypillisin tapa asioida keskustan alueella
- Pitkien viipymien osuudet ovat kasvaneet sekä lauantaisin että sunnuntaisin

	Arkipäivä	
	2022	2023
Pikakäynti	32 %	32 %
Lyhyt viipymä	25 %	25 %
Keskipitkä viipymä	22 %	22 %
Pitkä viipymä	21 %	21 %
	100 %	100 %
	Lauantai	
	2022	2023
Pikakäynti	25 %	25 %
Lyhyt viipymä	25 %	24 %
Keskipitkä viipymä	23 %	23 %
Pitkä viipymä	27 %	28 %
	100 %	100 %
	Sunnuntai	
	2022	2023
Pikakäynti	30 %	29 %
Lyhyt viipymä	27 %	26 %
Keskipitkä viipymä	23 %	23 %
Pitkä viipymä	20 %	22 %
	100 %	100 %

Yhteenveto mobiilidatasta 1/2

- Rautatieaseman alue tuo keskustaan suuren määrän kävijöitä ja kasvu Rautatieaseman alueella on tutkimusjaksolla ollut kaikilla mittareilla suurinta
- Lisääntyneestä joukkoliikenteen käyttäjämäärästä* on hyötynyt koko keskustan alue, jolla käynnit ja asiointit ovat molemmat kasvaneet tutkimusjaksolla +5 %
- Koko keskustan vilkastuminen ei kuitenkaan heijastu sellaisenaan Esplanadien alueelle, jolla käynnit kasvoivat 2 % ja asiointit 3 %
- Esplanadien kehityksen ero koko keskustan alueen kehitykseen näkyy myös viipymissä. Kokonaisviipymä koko keskustan alueella kasvoi 4 % ja Esplanadien alueella 3 %. Asiointiviipymä kasvoi koko keskustan alueella samalla tavalla, 4 %, mutta Esplanadien alueella 0,4 %.
- Kaiken kaikkiaan tapahtui Esplanadien alueella eniten muutoksia eri viipymäryhmissä eli asiointitavat olivat tutkimusjaksolla muutoksessa

*HSL -alue yhteensä 1.1. - 30.9.2023 +17,9% edellisen vuoden vastaavaan jaksoon verrattuna

Yhteenveto mobiilidatasta 2/2

- Tutkimusalueen käynnit, asiointit ja viipymien pituudet ovat pysyneet ennallaan tai kasvaneet hieman viime vuodesta. Muutos oli mittarista riippuen 0-3 %.
- Merkittävin tulos on tutkimusalueen asiointiviipymien/vrk lasku heinä- ja elokuussa 2:lla ja 3:lla prosentilla. Tämä on osittain seurausta siitä, että pikakäyntien osuus kasvoi Esplanadeilla jokaisena viikonpäivänä. Vastaavasti pidempien viipymien osuudet laskivat tai pysyivät ennallaan.
- Rautatieaseman alueella heinä- ja elokuun asiointiviipymät/vrk kasvoivat 15 % ja 18%
- Esplanadien alueen käynti- ja asiointimäärät ovat noin puolet siitä, mitä Rautatieaseman alueella

Kvantitatiiviset tulokset kyselytutkimuksista

Kysely- ja haastattelututkimukset

Toimijoiden raportoima myynti

13. Miten liikkeen myynti kuluneen kesän aikana ajanjaksolla 1.5. – 31.8.2023 on muuttunut vastaavaan ajankohtaan viime vuonna?

37 vastausta

Toimijoiden raportoima ostotapahtumien määrä*

14. Miten liikenne kassatapahtumien määrä on kuluneen kesän aikana ajanjaksolla 1.5. – 31.8.2023 muuttunut vastaavaan ajankohtaan viime vuonna?

21 vastausta

* Kaikki eivät vastanneet

Toimijat –myynti nousut

- Myyntiä kasvattivat 9 toimijaa, joiden osuus oli 24,3 % vastanneista. Heistä 4/9 olivat saaneet enemmän asiakaspaikkoja tai kokivat turistien määrän lisääntyneen. Heistä 7/9 kertoo myös huoltoliikenteen toimivan samoin kuin ennen.
- Myyntiä kasvattaneiden joukko jakaantui seuraavasti: 4 ravintolaa, 4 tavarakauppaa ja 1 palvelu
- Tämän toimijajoukon kolme tärkeintä asiakasryhmää ovat pääkaupunkiseudun asukkaat, keskusta-alueen työssäkäyvät ja muualta ulkomailta saapuvat matkailijat (eli eivät venäläiset tai aasialaiset)
- Myynnissä menestyneet ovat sitä mieltä, että kokeilu on tuonut lisää kävijöitä ja ostavia asiakkaita. He suhtautuvat kokeiluun kaiken kaikkiaan positiivisemmin ja haluavat enimmäkseen jatkaa kokeilua.
- Ravintoloista ja kahviloista (yht. 11 vastaajaa 16 mahdollisesta) miltei kaikkien vastanneiden myynti on joko kasvanut tai pysynyt samalla tasolla kuin viime vuonna. Heistä 82 % myi joko yli 5 % enemmän kuin edellisenä kesänä tai saman verran kuin viime kesänä.

Toimijat –myynti laskenut

- Myynti laski 13 toimijalla, joiden osuus oli 34,1 % vastanneista. Nämä olivat kahta lukuun ottamatta tavarakaupan edustajia. Tästä joukosta puolet myy kalliimman hintaluokan tuotteita.
- Myyntiä menettäneet pitävät pääkaupunkiseudun asukkaita ja keskusta-alueen työssäkäyviä ylivoimaisesti tärkeimpinä kohderyhminään, 88 % näiden vastaajien kohderyhmävalinnoista osui näihin kahteen kohderyhmään.
- Syyksi myynnin laskuun mainittiin useimmiten kadunvarren parkkipaikkojen puute tai yleinen negatiivinen keskustelu autoilun mahdollisuuksien heikentymisestä keskustassa. Myös turistien puuttuminen mainittiin useasti. Joka toisen huoltoliikenne toimi huonommin (6/13).
- Palautteiden yleinen sävy on negatiivinen – kokeilu ei ole tuonut ostavia asiakkaita, eikä ole lisännyt asiakkaiden viipymää. Vastaajat ovat kokeneet Pohjoisesplanadin jalankulutilan kaventuneen.

- ”Sivukaduista voi tehdä kokonaan kävelykatuja - mutta ei pääkaduista.”

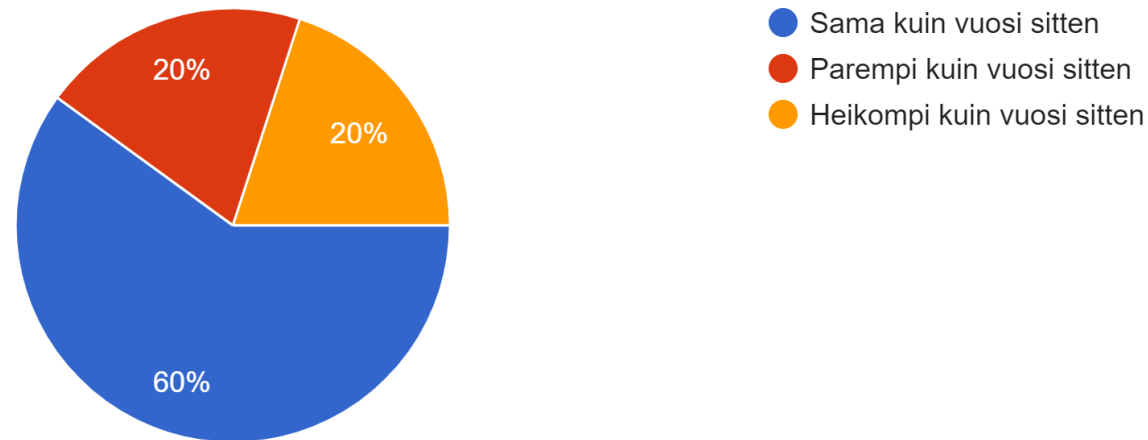
Toimijat – myynti pysynyt samana

- 14 toimijalla eli 37,8 %:lla myynti on pysynyt samana viime kesään verrattuna. Joukossa on puolet tavarakauppaa ja puolet ravintoloita, palveluita ja kahviloita.
- Esplanadien kaikista toimijoista 76 % pitää pääkaupunkiseudun asukkaita ja 65 % keskusta-alueen työssäkäyviä tärkeimpinä asiakasryhminään ja sama näkyy myyntitasonsa säilyttäneidenkin joukossa: heistä 65% pitää näitä kohderyhmiä tärkeimpinä
- Tässäkin ryhmässä kriittistä palautetta tuli kadunvarsipaikoituksen vähentämisestä ja keskustan ruuhkista yleensä sekä huollosta, joka toimii heikommin 79 %:lla

Kiinteistöjen vuokrausaste

9. Miten omistamienne kiinteistöjen vuokrausaste Esplanadeilla on kehittynyt viime kesään verrattuna?

5 vastausta

Vastaajat edustavat 67 %:a alueen kiinteistöistä.

Yhteenveto kyselytutkimuksien ja puhelinhaastattelujen kvantitatiivisista tuloksista

- Toimijoista 24,3% oli myynyt enemmän kuin viime vuonna vastaavana jaksona, 37,8 % oli myynyt saman verran ja 35,1% oli myynyt vähemmän kuin edellisenä vuonna
- Ostotapahtumien määrän muutokset antavat samansuuntaisen kuvan
- Vastaajien käsitys kävijöiden, ostavien asiakkaiden ja turistien määrästä vaihtelee. Tästä kvantitatiivinen mobiilidata ja matkailualalta saatavat tilastot tarjoavat luotettavamman tiedon lähteen
- Kyselyyn vastanneista 51% edusti kalliimman hintaluokan toimijoita. Heidän raportoimansa myyntitulos jakaantui tasaisesti (myynti noussut, laskenut tai pysynyt samana)
- Kiinteistöjen vuokrausaste muuttuu hitaammin kuin kivijalkaliikkeiden myynti ja vastaukset kertovat, että tilanne on enimmäkseen sama kuin vuosi sitten

Kvalitatiiviset tulokset

Kysely- ja haastattelututkimukset

Toimintaympäristön kuvaus

- Useat eri asiat vaikuttivat toimintaympäristöön tutkimusjaksolla:
 - Sota Ukrainassa
 - Inflaation ja korkotason nousut ja niistä johtunut taloustilanteen heikentyminen
 - Venäläisten turistien määrän romahdus
 - Koronan jälkivaikutukset, kuten esim. etätyön lisääntyminen ja kotimaisten matkailijoiden suuntautuminen ulkomaille
- Paikallisesti vaikuttivat myös:
 - Mannerheimintien meneillään oleva katuremontti
 - Hakaniemen sillan rakennustyö
 - Ateneumin Edelfelt-näyttelyn ennätysellinen menestys kesällä 2023 ja Helsinki Biennaalin heikompi menestys vuoden 2021 näyttelyyn verrattuna
 - Verrokkialueen metroasemien (Rautatieasema ja Helsingin yliopisto) nousijoiden kasvu kevään lukujen perusteella (1-4/2023)

Toimijat

- Vastaajien sanalliset palautteet Esplanadien kokeilusta jakaantuvat selkeästi kahteen leiriin:
 - Kokeiluun tyytyväiset ihastelevat istutuksia ja eivät koe kadunvarsipysäköintipaikkojen vähentymistä ongelmana. Huoltoyhteydet ovat heillä toimineet kuten ennen. Lisääntyneet terassitilat ovat parhaimmillaan olleet ”pelastus”.
 - Kielteisesti hankkeeseen suhtautuvat ovat huolissaan yritystoiminnan mahdollisuuksista ja puutteellisesta yhteistyöstä poliittisten päättäjien ja yrittäjien välillä. He nostavat esille vaativien asiakkaiden tavan tehdä nopeita täsmäostoksia autolla, joka pitää saada lähelle myymälää tai palvelua. Kadunvarren pysäköintipaikkojen puute koettiin suureksi haitaksi.

- Vastaajista 43 % kertoi parhaan myyntiajan olevan kesällä, 30 % kertoi, että myynti on melko tasaista ympäri vuoden ja 27 % toimijoista myy parhaiten syksyllä, talvella tai keväällä. Kysymyksiä muun kuin kesäajan panostuksista tuli useita.
- Vastanneiden omat arviot kävijöiden ja ostavien asiakkaiden määrästä painottuivat hieman sen kannalle, että kävijöitä ja asiakkaita ei ole tullut enempää
- Joka kolmas oli sitä mieltä, että asiakkaat viipyvät nyt pidempään
- Puolet arvioi, että Esplanadi on nähtävyys, jonka takia tullaan varta vasten keskustaan
- 41 % vastaajista oli sitä mieltä, että kaupunki on onnistunut tavoitteissaan (parantaa kävelyn olosuhteita, lisätä kävelijöiden määrää alueella ja vahvistaa alueen elinvoimaa) vähintäänkin kohtalaisesti, mutta joka kolmas tästä joukosta ei silti osaa sanoa kannattaako kokeilua jatkaa
- Huolto- ja tavaraliikenteen ongelmia oli joka toisella toimijalla
- Vastaajista 38 % ei osannut sanoa kantaansa, 35 % suhtautui kokeilun jatkoon kielteisesti ja 27 % suhtautui jatkoon myönteisesti

Tapahtumat*

- Vastaajien käsitys yleisömäärästä vaihteli. Mobiilidata tapahtumapäivien tutkimusalueelta kuitenkin kertoo, että kesän kolmen suur tapahtuman yleisömäärät olivat lähellä edellisen vuoden määriä (+7 /- 10%).
- Myös arviot asiakaskokemuksesta vaihtelivat. Suuremmalla ihmisjoukolla oli mahdollisuus seurata kulkueita terrassien istumapaikoilta. Yleisö oli lähempänä kulkuetta, jolloin tunnelma tiivistyi ja yleisö näki paremmin yksityiskohtia. Toisaalta kokonaisuuden näkeminen vaikeutui, näyttävyys kärsi ja kulkueet etenivät kapean katutilan takia hitaammin. Uusi tilanne vaati enemmän järjestyksenvalvontaa. Kokeilu hankaloitti ¾ tapahtumista.
- Kriittistä palautetta tuli kokeilun tiedottamisesta tapahtumajärjestäjille. Kaikkia muutoksia ei ehditty ottamaan huomioon, tapahtuman osia peruuntui ja kustannukset lisääntyivät. Samalla kuitenkin todettiin, että alku on aina hankalaa ja seuraavat tapahtumat sujuvat varmasti helpommin.
 - ” Mielestämme pelkkä kävelyalue terasseineen ei sinänsä toimi houkutusena ja sitä kautta lisää elinvoimaa. Siihen tarvitaan myös tapahtumia ja hyviä palveluita.”
 - ”Parkkipaikkoja on vähennetty oleellisesti, parkkihallit ovat järkyttävän kalliita.”

Kiinteistöjen omistajat

- Kiinteistöjen edustajat suhtautuvat myönteisesti ajatukseen kehittää Esplanadien alueen elinvoimaa, mutta totesivat, että vuorovaikutuksessa kaupungin kanssa on paljon parannettavaa
 - ”Kaupungin pitää ottaa yritykset aidosti mukaan kehittämään asioita yhteistyössä.”
 - ”Yhteistyö elinkeino-osaston kanssa toimii, mutta virkamiehet ovat poliittisten päätöntekijöiden armoilla.”
- Kiinteistöjen vastauksista henkii kokonaissuunnittelun tärkeys osaoptimoinnin sijaan. He toivovat, että otetaan huomioon kaikki liikkumuodot ja toimijat alueella ja mietitään myös kuluttajan käyttäytymistä. Myös keskustan muiden infrahankkeiden ajoitus pitäisi huomioida.
 - ”Väljyyden lisääminen ei lisää kävelijöiden määrää, vaan pitää olla syy miksi sinne mennään kävelemään. Tätä tarjontaa ei ole lisätty, muutamien kesäterassien laajennuksia lukuun ottamatta.”
 - ”Pitkäaikainen tavoite on ollut saada keskustassa työssäkävijät jäämään kaupunkiin töiden jälkeen nauttimaan kulttuurista, ravintolatarjonnasta, ostoksista, jne. Nyt kiirehditään kotiin jo iltapäivällä, että ehditään sinne ajoissa ennen joutumista keskustan liikenneuhkiin.”
 - ” Hotelliasiakkaat eivät tule polkupyörillä.”

- Kiinteistöjen omistajille jäi sellainen kuva, että kokeilussa pyöräliikenteelle annettiin lisäkaista, mutta autoilta vietiin yksi kaista ja parkkipaikkoja
 - ”Pyöräilijöiden määrä Eteläesplanadilla on vähäistä, joten pyöräilykaistojen laajentaminen ajoradalle tuntuu ylivoimaiselta. Autot jonottavat yhdellä kaistalla samaan aikaan kun pyöräkaistoilla on korostuneen väljä.”
- Kesäterassit ovat hyvä ajatus, mutta rakenteiden säilyttämistä paikoillaan talven ajan kritisoitiin
 - ”Asiakkaita ei tule sen enempää, vaikka ajoneuvoliikennettä vaikeutetaan.”
 - ”Eteläpuolen muutokset aika vähäisiä, eikä voi sanoa viihtyisyyden parantuneen juurikaan.”
- Kiinteistöjen arvonkehitys huolestuttaa
 - ”Tilaamassamme kiinteistöarviossa Esplanadin kokeilun on arvioitu vaikuttavan Esplanadien arvoalueen kiinteistöarvoihin negatiivisesti. Uusien alueelle vieraiden elementtien tuominen arvoalueelle ymmärtämättä sen historiaa ja symmetristä konseptia syö alueen eksklusiivisuutta. Esplanadi on ikoninen ja historiallinen kokonaisuus, joka on suunniteltu toiminnaltaan ja visuaalisesti symmetriseksi ja se saavuttanut hierarkkisen arvoaseman. Tämän kaltainen kevytmielinen kokeilu ei ole tässä ympäristössä eduksi, vaan kertoo valitettavasti täydellisestä kulttuurihistorian ymmärtämättömyydestä. Mikäli elinvoiman lisäämisen vuoksi halutaan jotakin muokata ja karnevalisoida rajusti, niin se ei ole jo valmiiksi vetoimainen Esplanadi”

Kuljetusliikkeet

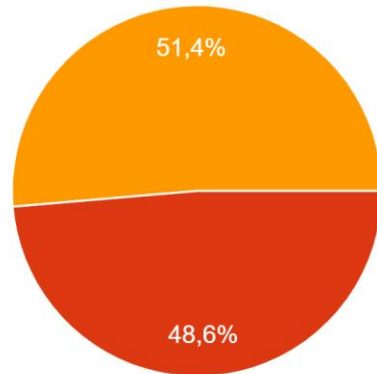
- Huoltoliikenteelle löytyy tilaa/paikkoja entistäkin huonommin. Huoltotaskuissa on usein pysäköityjä autoja
- Kuljettajien on välillä pakko pysäyttää auto ainoalle ajokaistalle, mikä aiheuttaa omalta osaltaan liikenteen ruuhkautumista
- Huolto- ja tavaraliikenteen hoitaminen vie enemmän aikaa ja on hankalaa, koska autot eivät enää pääse liikkeiden viereen
- Suositeltu aika huolto- ja tavaraliikenteelle on klo 7-9, mutta harvat toimijat ovat silloin avoinna ja kaikkia asiakkaita ei edes ehtisi palvelemaan näin lyhyessä aikaikkunassa
- Talviolosuhteet tulevat vaikeuttamaan huolto- ja tavaraliikennettä entisestään
- Hankkeen poliittinen valmistelu on ollut suuri pettymys. Katkeruutta herätti myös se, että ”lausuntoja keskustan liikenneratkaisusta annetaan, mutta niillä ei ole mitään merkitystä.”

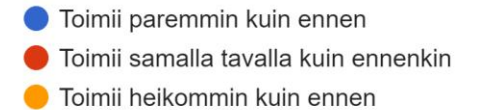
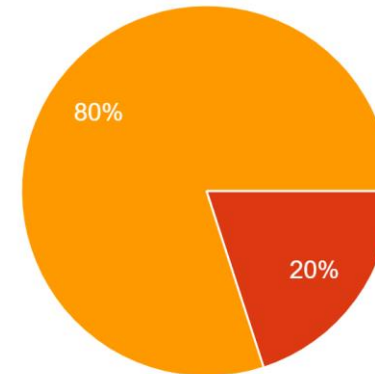
- Ne, joilla huolto- ja tavaraliikenne toimii kuten ennen, pääsevät hyödyntämään huoltotunnelia, poikkikatuja, korttelipihoja tai paketit ovat niin pieniä, että joustavuutta löytyy. Heitä oli 49 % toimijoista ja 20 % kiinteistön omistajista.
- Keskustan huoltotunnelin hyödyntäminen suuremmassa mittakaavassa parantaisi tilannetta merkittävästi, mutta ei ratkaise sitä kokonaan. Huoltotunnelin etuna olisi mm. se, että kuljetuksia voitaisiin tuoda jo ennen hiljaisen ajan päättymistä eli ennen klo 7.
 - ”Toiminta on hankalinta niille, joilla on lavoilla saapuvaa tavaraa. Kuljetusauto joutuu usein pysäköimään kauas.”
- Huolto- ja tavaraliikenne Esplanadeilla on ollut hankalaa jo ennenkin
 - Lupa nopeaan pysähtymiseen huoltotarkoituksessa on olemassa, mutta: ”Ravintolan kellariin menevää viinilastia ei pureta 10 minuutissa!”
- Liikenteen tukkeutuminen haittaa kaikkia osapuolia, mutta kuljetusliikkeet kohtaavat suurimman kritiikin ja sillä on ollut vaikutusta jopa kuljettajien työssä viihtymiseen.
 - ”Jos voisin, lopettaisin koko kokeilun heti.”

Toimijoiden ja kiinteistönomistajien palaute huolto- ja tavaraliikenteeseen

16. Liikkeenne huolto- ja tavaraliikenne
37 vastausta

10. Kiinteistöenne / kiinteistöjenne huolto- ja tavaraliikenne
5 vastausta

- Huolto- ja tavaraliikenteen ongelmat näyttäytyvät yhtä hankalina sekä kuljetusliikenteille että heidän asiakkailleen. Myös toimistojen antama palaute oli samanlainen.

Taksit

- Taksien asiakkaille sujuva palvelu on tärkeä osa asiakaskokemusta. Esplanadien yksikaistaisuus hankaloitti sujuvuutta merkittävästi, koska taksin tilanneet asiakkaat olivat epätietoisia siitä, mistä taksi pystyy heidät noutamaan. Asiakkaat olettavat, että heidät haetaan suoraan tilausosoitteesta, mutta Esplanadeilla auto on usein joutunut ajamaan kymmenien metrien päähän tilaajasta ja asiakkaan opastaminen autolle on ollut vaikeaa.
- Myös asiakkaiden jättäminen Esplanadeille on vaikeutunut, koska maksutapahtumaan menee aina hetki ja pysähtymispaikan löytäminen on vaikeaa tai mahdotonta, jolloin kuljettaja joutuu pysäyttämään auton ajokaistalle ja tukkii siten kaistan liikenteen

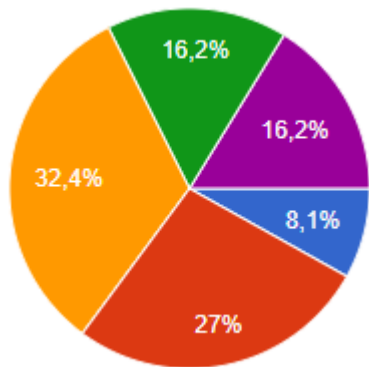
Toimistot

- Toimistoja haittaavat eniten liikennesuuhkat ja saattoliikenteen vaikeudet. Ruuhkien takia on vieraiden ja myös omien työntekijöiden haasteellista pysyä tilaisuuksien ja tapaamisten aikatauluissa.
- Toimistoissa ei koettu kokeilun tuovan lisäarvoa, koska Esplanadin puisto on aina ollut kaunis, eivätkä lisäistutukset tuoneet merkittävää muutosta. Toimiston vetovoimaan vaikuttavat muut tekijät enemmän.
 - ”Toimistojen työntekijöille on merkityksellisempää omien sisätilojen viihtyisyys ja nykyaikaisuus, koska moni työskentelee asiantuntijatehtävissä tiiviisti omalla tietokoneellaan”

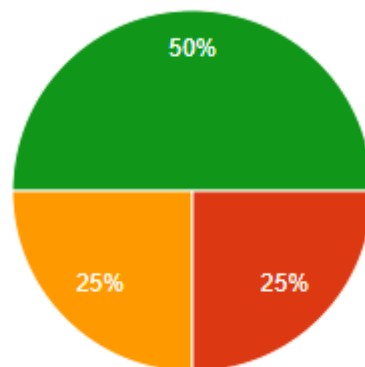
Yleisarvosanat eri vastaajaryhmiltä*

- Kysymykseen ”Minkä arvosanan antaisit kesän 2023 Esplanadien kokeilulle?” arvoasteikolla 1-5 olivat vastaajien arvosanojen keskiarvot:
 - Toimijat 3,0 (37)
 - Tapahtumat 2,8 (4 kpl)
 - Kiinteistöjen omistajat 2,8 (5 kpl)

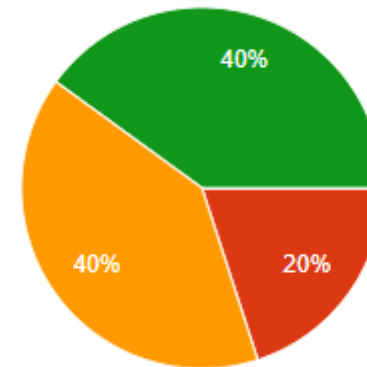
Toimijat

Tapahtumat

Kiinteistöjen omistajat

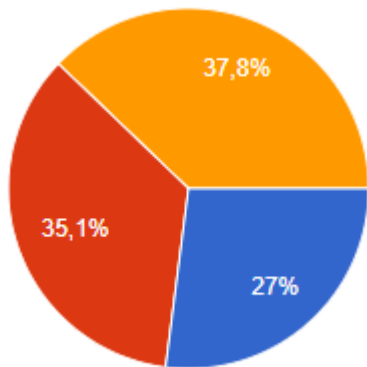
* Puhelinhaastatteluissa ei kysytty yleisarvosanaa

Vastaajien toivomus kokeilun jatkosta

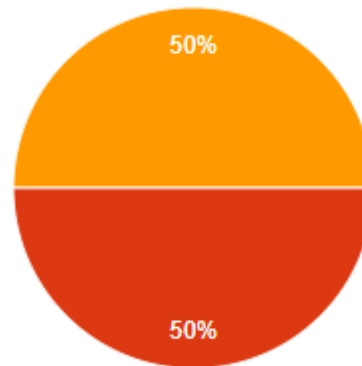
	Kyllä	Ei	En osaa sanoa	Yhteensä
Toimijat	10	13	14	37
Tapahtumat	-	2	2	4
Kiinteistöjen omistajat	2	1	2	5
Yhteensä	12	16	18	46

Toimijoista ravintolat suhtautuvat jatkoon myönteisimmin (6/9) kun taas tavarakaupan edustajista 9/22 ei kannata jatkoa ja 10/22 ei osaa sanoa.

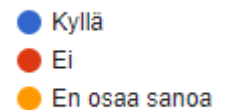
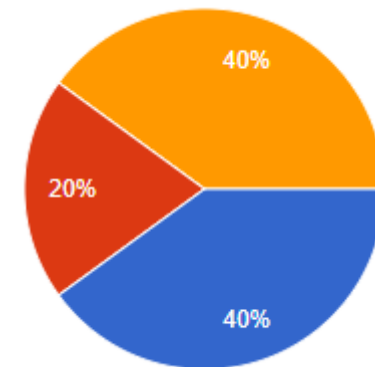
Toimijat

Tapahtumat

Kiinteistöjen omistajat

Yhteenveto laadullisesta palautteesta

- Esplanadien kokeilu herätti tutkimusjaksolla kaikissa osapuolissa vahvoja kannanottoja puolesta ja vastaan
- Kaikkein tyytyväisin ryhmä olivat ravintolat
- Kaikkein kriittisin osapuoli olivat kuljetusliikkeet, joiden työ keskustassa vaikeutui merkittävästi
- Kritiikkiä kohdistui huomattavasti myös vuorovaikutukseen kaupungin kanssa ja siihen, että annetulla palautteella ei näyttänyt olevan merkitystä
- Merkittäväksi kehityskohteeksi arvioitiin se, että vastaavia kokeiluja laadittaisi kokonaisuutta arvioiden eikä optimoimalla kävelijöiden ja pyöräilijöiden kokemusta

- Yksittäisistä toimenpiteistä eniten ihmetystä aiheutti Eteläesplanadin nupukiveyksen peittäminen asfaltilla. Uusi pyörätie on vastaajien mukaan vähän käytetty.
- Kaikkien vastaajien keskuudessa Esplanadin puistoa pidetään kauniina ja moni olisi toivonutkin itse puistoalueen kehittämistä katualueen sijaan. Liikenneväyliltä tilan ottamista pidettiin huonompana vaihtoehtona.

Yhteenveto tutkimusjakson 1 tuloksista

Tavoitteet ja tulokset

Kävelijöiden määrään lisääminen

- Kvantitatiivisen datan perusteella tutkimusalueella käyntien määrä kasvoi 2 % ja asiointien määrä 3 %. Samaan aikaan verrokkialueeksi valitulla Rautatieaseman alueella käyntien määrä kasvoi 11 % ja asiointien määrä 12 %. Toisella verrokkialueella eli koko keskustan alueella käyntien määrä kasvoi 5 % ja asiointien määrä 5 %.

Kävelyn olosuhteiden parantaminen

- Esplanadien alueen keskimääräisissä asiointiviipymissä /vrk ei ole tapahtunut koko tutkimusjaksolla juurikaan muutosta, kun verrokkialueella keskimääräinen asiointiviipymä / vrk kasvoi 16 %. Pikakäyntien suhteellinen osuus on kasvanut jokaisena viikonpäivänä 2 %-yksikköä ja vastaavasti pidempien viipymien osuus on vähentynyt 1 %-yksiköllä tai pysynyt samana.
- Käytännössä siis asiointien määrä Esplanadien alueella on tutkimusjaksolla kasvanut 3 % , mutta alueella vietetty aika on kasvanut vain 0,4 %
- Kyselyihin vastanneista 48 % koki kävelyn olosuhteiden parantuneen ja 38 % etteivät ne ole parantuneet

Alueen elinvoiman vahvistaminen

- Mobiilidatan tulosten valossa Esplanadien kokeilulla ei ole ollut juurikaan vaikutusta ihmisten käyttäytymiseen
- Toimijoista myynti nousi yhdeksällä, pysyi samana neljäntoista ja laski kolmentoista kohdalla.
- Toimijat kertoivat, että on vaikea arvioida, miten paljon myyntien kehitykseen ovat vaikuttaneet kokeilun lisäksi myös muut tekijät kuten etätyö, yleinen taloustilanne, sota, turistien määrä ja korona-ajan jälkivaikutukset
- Kokeilusta hyötyivät alueen toimijoista eniten lisää terassitilaa saaneet ravintolat ja kahvilat
- Kokeilussa toteutetut autoliikenteen järjestelyt aiheuttivat suurimmalle osalle tarkastelualueen käyttäjistä ja toimijoista merkittävää haittaa ja jopa myynnin menetyksiä. Huoltoliikenne vaikeutui 60 %:lla ja kadunvarsipysäköinnistä tuli kritiikkiä 62 %:sta kaikista vastaajista. Myynti laski 34 %:lla toimijoista.
- Kokeiluun kriittisimmät näkemykset olivat kuljetusliikkeillä ja takseilla, joiden liiketoiminta perustuu autoiluun. He kokivat toimintansa vaikeutuneet merkittävästi.

Johdetaan yhdessä
tiedolla!

